

вянскихъ дѣвицъ въ Москвѣ", изданіе Импер. Московскаго у-тата, Москва 1870). Нѣмаме непосредствени сведения, да ли е било учредено и каква е била дейността на въпросното учебно заведение, но отъ косвени данни виждаме, че напр. въ 1874—75 г. въ училище при Алексеевския женски манастиръ се възпитаватъ 12 „славянки"; а Евлогий Георгиевъ пише презъ януарий 1876 г. Н. Герову (Арх. I, стр. 150), че дамското отдѣление при Москов. комитетъ решило да възпита на свои разноси 50 югославянски девизи, отъ които 15 българки. Той го моли отъ името на баронъ Стюартъ, руски диплом. агентъ въ Букурещъ, „да употреби своето съдействие дето трѣбва за изнамѣрванието на девизи-българки съ изискванитѣ качества". Москов. славянски комитетъ е ималъ свои стипендианти и въ Южнославянския пансионъ на Т. Н. Минкова, въ Никлаевъ, а именно презъ 70-тѣ години и най-вече нѣколко години следъ Освобождението.

Не бива да завършимъ нашия бѣгълъ погледъ върху дейността на Моск. Слав. комитетъ въ услуга на нашето образование, безъ да поменемъ наособено и съ призвание двамата деятелни секретари на Комитета—Нилъ Алекс. Псповъ и Яковъ Онисимовичъ Ошмянцевъ, първиятъ професоръ въ Москов. университетъ, вториятъ картографъ въ Москва. Тѣхното дейно участие въ дѣлата на Комитета и преписката имъ съ Н. Герова ни ги рисуватъ като добри и предани приятели на българщината.

*

Голѣмо значение има въ историята на нашето сбразование и изсѣщо въ нашата културна история старата руска столица — „Бѣлокаменната Москва", сърдцето нѣкогажъ на Русия. Справедливо бележи историкътъ на нашето възраждане, че такива културни центрове, като Москва, Одеса, Киевъ и др. би трѣбвало да се изучаватъ монографично, което въ резултатъ ще даде ценни приноси къмъ историята на българското духовно и политическо възраждане.

Москва въ началото на миналото столѣтие е срѣдище на значителна българска търговска колония, последни мохикани отъ която сж Ив. Н. Денкоглу отъ София и Ангелъ Хаджоглу отъ Русе, които, както е известно, сж играли и ролята на български меценати и сж били щедри дарители за просвѣтни и други народополезни цели. Тѣкмо въ годината, когато Григоровичъ трѣгва за Балканитѣ и мишава презъ Москва (1844), Ив. Денкоглу учреждава при Моск. университетъ една стипендия за вѣчни времена, съ която да се издържатъ млади българчета, предимно отъ